

Täysistunto

Tiistai 26.6.2018 klo 13.59—17.57

13. Hallituksen esitys eduskunnalle tieliikennelaki ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 180/2017 vp
Lakialoite LA 24/2015 vp, 46/2017 vp
Toimenpideoite TPA 13, 32/2016 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 16/2018 vp

Toinen käsittely, ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Toiseen käsittelyyn ja ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 13. asia. Nyt voidaan toisessa käsittelyssä hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. Lopuksi päätetään ainoassa käsittelyssä toimenpideoitteesta.

Keskustelu

17.39 **Kari Kulmala sin:** Arvoisa puhemies! Nyt päästään oikeastaan minun leipälajiini eli tieliikennelakiin. — Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi tieliikennelaki. Sääntöjen uudistamisen keskeisenä tavoitteena oli liikenneturvallisuuden parantaminen. Näin ainakin tulisi olla, se on lähtökohta. Ehdotetulla lailla toimeenpannaan valtioneuvoston tekemä periaatepäätös tieliikenteen turvallisuudesta. Samalla muutettaisiin useita siihen liittyviä lakeja. Täytyy rehellisesti sanoa, että odotin tältä esitykseltä paljon enemmän.

Tieliikenteestä on annettu suuri määrä säännöksiä eri laeissa, asetuksissa ja päätöksissä, ja voin kertoa, että edes asiaan vihkiytynyt liikenteenvalvoja ei niitä kaikkia täysin hallitse. Onneksi on vielä kirjat, netti ja tiedostot, mistä asiat voi tarkistaa.

Tieliikenne on paljon muutakin kuin vain nopeusrajoitukset ja niiden noudattaminen.

Pidän hyvänä, että heijastimen ja pyöräilykypärän käyttöä koskeva sääntely säilyy tieliikennelaisissa selkeänä viestinä niiden käyttämisen tarpeellisuudesta ja tärkeydestä. Kuitenkin, jos käyttämättä jättämistä ei ole sanktioitu, tämä on pelkkä tyhjä suositus eli tavaltaan kuollut kirjaus. Olen käynyt aika monella kuolonkolaripaikalla, missä on jalankulkija tai polkupyöräilijä jäänyt auton alle, ja todennäköisesti olisivat säilyneet hengissä, mikäli olisivat käyttäneet heijastinta tai suojakypärää.

Talvirengasmääräys on myös aika erikoinen säännös. Eli talvirengasmääräyksiä uudistettaisiin esityksen perustelujen mukaan vastaamaan Suomen vaihtuvia keliolosuhteita. Talvirenkaita olisi siten käytettävä ajoneuvoissa, jos sää tai keli sitä edellyttää, marras-, joul-, tammi-, helmi- ja maaliskuun aikana. Tässä asiassa en usko ihmisen hyvyteen eli en kannata tätä muutosta.

Esityksen mukaan ajosuuntien välisen sulkuviivan väri vaihdetaan keltaisesta valkoiseksi. En pidä tätäkään esitystä tarkoituksenmukaisena. Muutosta on valiokunnassa perus-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2018 vp

teltu muun muassa sillä, että useimmissa muissa maissa on käytössä valkoinen väri myös sulkuviivassa. Kuitenkaan monessa muussa maassa ei ole niin pitkä talviaika kuin Suomessa, jossa lumi hankaloittaa tiemerkinäköjen näkymistä. Keltainen väri erottuu kuluneenakin ehdottomasti paremmin lumen seasta kuin valkoinen väri. En kannata tätäkään muutosta.

Automaattisessa liikennevalvonnassa käytettävien laitteiden liikenteen sujuvuuteen liittyviin vaikutuksiin olisi syytä hieman myös paneutua. Valiokunnallekin annetun selvityksen mukaan merkittävällä osalla kuljettajista on tapana laskea automaattisten kameroiden kohdalla ajoneuvon nopeus tarpeettoman alhaiseksi, mikä haittaa selkeästi liikenteen sujuvuutta ja voi aiheuttaa myös turvallisuusriskejä. Saadun selvityksen mukaan kyse on usein siitä, että kuljettajat eivät ole varmoja sallitusta nopeusrajoituksesta ja hidastavat siksi varmuuden vuoksi valvonta-alueella hyvin alhaiseen nopeuteen. Valiokunta kiinnittää huomiota siis samaan asiaan, mistä olen tehnyt toimenpideoitteen 32 vuonna 2016. Valiokunta korostaa, että joko kunkin automaattikameran yhteydessä tai sen välittömässä läheisyydessä tulee olla nopeusrajoituksen ilmaiseva merkki. Automaattiset liikennevalvontakamerat ja -tolpat tulee mielestäni myös maalata värikkäiksi. Silloin on kyse myös automaattisen liikennevalvonnan osalta ennalta estävyydestä sekä liikenneturvallisuuden parantamisesta eikä vain tienkäyttäjien rahastuksesta. Huomasin liikennemerkkejä selatessani, että merkeistä puuttui yksittäistä pistevalvontaa ilmoittava liikennemerkki, jota käytetään esimerkiksi Ruotsissa. Olemmeko me ruotsalaisia huonompia? Tuskin olemme. En ainakaan minä halua olla.

Liikennevirhemaksu saadaan määrätä esityksen mukaan myös moottorikäyttöisellä ajoneuvolla tehdyn sellaisen liikennerikkomuksen seuraamuksena, joka on havaittu automaattisessa liikennevalvonnassa tai muuten ajoneuvoa pysäyttämättä ja joka koskee esimerkiksi henkilökohtaisen turvalaitteen käyttämättä jättämistä eli suomeksi sanottuna turvavyön käyttämättä jättämistä. Pidän tämän toteennäyttämistä erittäin haasteellisena, mutta onnea vain valvojille käräjille. Olen itsekin käräjillä ollut muutaman kerran todistamassa turvavyön käyttämättä jättämättömyyttä, ja se on varsin haasteellista.

Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä on edelleen niin paljon epäkohtia, että tätä on liikenneturvallisuuteen paneutuneen henkilön vaikea hyväksyä tällaisena.

17.44 Eerikki Viljanen kesk: Arvoisa puhemies! Tämä esitys tieliikennelaiksi on suuri ja merkittävä paketti, mutta otan tässä yhteydessä esille vain yhden asian tästä suuresta kokonaisuudesta, asian, josta oli tehty myös aloite, ja aloitteessa esitettyyn ongelmaan on vastattu tässä samassa yhteydessä. Tämä asia koskee kotiin tuotavien palveluiden pysäköintiongelmia.

Minäkin olen saanut useita palautteita siitä, että yhä suurempi osuus kotiin palveluita vievien henkilöiden työajasta kuluu työssä liikkumisen kannalta välttämättömän auton pysäköimiseen, oikeammin sanottuna vapaan pysäköintipaikan etsimiseen tai liikkumiseen kaukaa löydetyn parkkipaikan ja asiakkaan asunnon välillä.

Aloitteessa oli tuotu tämä ongelma esille etenkin kaupunkinäkökulmasta. Kaupungeissa tämä ongelma on tietenkin suurin, mutta nykyisillä rakennus-, katu-, parkkipaikkamitoituksilla näitä ongelmia on kasvavissa määrin kaupunkien lisäksi myös maaseutujen taajamissa.

Vaikka aloitetta ei tässä yhteydessä esitetä hyväksyttäväksi, on hyvä, että valiokunta muotoili asiasta lausumaehdotuksen numero 2. Lausumassa ”eduskunta edellyttää, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2018 vp

valtioneuvosto valmistelee yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa yhtenäisen ratkaisun kotihoidon ja vastaavien kotiin tarjottavien palvelujen työntekijöiden pysäköinnin helpottamiseksi ja valmistelee viipymättä asiassa tarvittavat säännösmuutokset”.

Toivottavasti tämä työ etenee erittäin vauhdikkaasti ja asiaan saadaan hyvä ratkaisu.

17.45 Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Nostan esille aivan saman asian kuin edustaja Viljanen edellisessä puheenvuorossa elikkä kotihoitoa ja vastaavia kotiin tarjottavia palveluita tarjoavien henkilöitten ongelmat saada erityisesti kaupunkialueella autonsa paikoitettua. Siinä mielessä on hyvä, että vaikka tätä aloitetta ei ole sinällensä hyväksytty, niin kuitenkin lausumatasolla tähän otetaan kantaa. Toivotaan, että tässä myöskin sitten tarvittavat säännösmuutokset tehdään, koska on todellakin kohtuutonta, kun tiedämme tänä päivänä, minkälaisella rytmillä nämä kotihoidon palveluja tarjoavat henkilöt menevät paikasta toiseen, jos siitä ajasta vielä joudutaan käyttämään iso osa siihen, löytääkö parkkipaikkaa vai eikö, ja sitten pahimmassa tapauksessa kun sieltä asiakkaan luota tulee, niin siellä on kenties pysäköintivirhemaksu odottamassa ikkunassa.

Tässä oli myöskin hyvä kuunnella edustaja Kulmalan asiantuntevaa puheenvuoroa tie-liikennelain muutoksista ja toisaalta niistä asioista, jotka tuolla lainsäädännössä säilyvät, ja hän kyllä hyvin asiantuntevasti arvioi sitä, että vaikka lainsäädännössä sinällensä varmasti on oikeita asioita, niin on myöskin hänen arvionsa mukaan tietynlaisia pettymyksiä. Kiinnitin kyllä huomiota tähän samaan asiaan, minkä hän mainitsi, elikkä valkoiseen väriin vaihtamiseen keltaisesta väristä, että kyllä nämä luonnonolosuhteetkin olisi hyvä ottaa huomioon. Siinä mielessä ei pitäisi lähteä vain miettimään, että miten nyt siellä Keski-Euroopassa ajetaan — aivan erilaisissa olosuhteissa — ja sen mukaisesti lähteä näitä huomiovärejä muuttamaan.

Toisaalta myöskin samaan asiaan kiinnitin huomiota, että vaikka kypärän käyttämättä jättäminen ei ole rangaistavaa, niin se kuitenkin edelleen siellä suosituksena pidetään, ja myöskin heijastimen käytöstä on siellä edelleenkin ne kirjaukset. Nämä ovat todellakin tärkeitä asioita, ja erityisesti lasten ja nuorten kohdalla on hyvä näihin asioihin jo pienestä pitäen totuttautua ja niitä opetella. Silloin ne varmasti säilyvät myöskin tienkäyttäjän ominaisuuksissa sitten myöhemmälläkin iällä.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 180/2017 vp sisältyvät 1.-14. lakiehdotuksen. Eduskunta pysyi ensimmäisessä käsittelyssä tekemässään päätöksessä lakialoitteisiin LA 24/2015 vp ja LA 46/2017 vp sisältyvien lakiehdotusten hylkäämisestä. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta yhtyi valiokunnan ehdotukseen toimenpideoitteiden hylkäämisestä. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset. Asian käsittely päättyi.